

Варакута А.О. ст.гр. ФК-12-2
Науковий керівник:
к.т.н., доц. Крилова О.В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА ТА ФАКТОРИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЙОГО ФОРМУВАННЯ ТА ЗРОСТАННЯ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

На сучасному етапі розвитку України в умовах глибокої кризи та одночасному формуванні економіки європейського зразка суттєво змінюється середовище функціонування підприємств, зміст їхньої господарської діяльності. Тому необхідним є не тільки кількісний аналіз прибутку підприємства, але й визначення залежності від різноманітних факторів та оцінка їх впливу на його рівень. Факторний аналіз прибутку – це комплексне системне вивчення та вимір впливу факторів на величину прибутку підприємства [1].

На зміну прибутку впливають дві групи факторів: зовнішні й внутрішні. Внутрішні фактори зміни прибутку підрозділяються на основні й неосновні. Найважливішими в групі основних є валовий дохід і дохід від продажу продукції (обсяг продажів), собівартість продукції, структура продукції й витрат, величина амортизаційних відрахувань, ціна продукції. До неосновних факторів ставляться фактори, пов'язані з порушенням господарської дисципліни, такі як цінові порушення, порушення умов праці й вимог до якості продукції, інші порушення, що ведуть до штрафів і економічним санкціям.

До зовнішніх факторів, що впливають на прибуток підприємства, ставляться соціально-економічні умови, ціни на виробничі ресурси, рівень розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, транспортні й природні умови.

Виходячи з цього, прибуток є не тільки кількісним показником, але і якісним, а його розмір відображає зміну обсягів товарообігу, рівень використання ресурсів, величину витрат. За результатами факторного аналізу

можна оцінити якість прибутку від основної діяльності, яка вважається високою, якщо її збільшення зумовлене зростанням обсягу продажів, зниженням собівартості продукції. Низька якість прибутку характеризується зростанням обсягів реалізації за рахунок росту цін на продукцію без збільшення фізичного обсягу продажів і зниження витрат на гривню продукції [2].

Більш детальне вивчення дохідності підприємства полягає в комплексному підході до оцінки впливу факторів на прибутковість підприємства, розробці алгоритму аналізу дохідності та моделюванні з використанням сучасних комп'ютерних технологій. Тому необхідною умовою ефективного формування прибутку підприємства є розрахунок його потреби шляхом планування реальним можливостям отримання його необхідної суми, а також планування окремих напрямків використання коштів для досягнення стратегічних цілей діяльності підприємства.

Таким чином, очевидно, що на величину прибутку підприємства впливає велика кількість різноманітних факторів. Основу класифікації чинників прибутку складає їх поділ на зовнішні та внутрішні. Найбільший інтерес для вивчення складають внутрішні чинники, бо саме на них підприємство може впливати безпосередньо, й саме вони є найголовнішими важелями впливу на формування прибутку підприємства. Їх глибоке дослідження є основою для прийняття управлінських рішень у сфері управління прибутком.

Список літератури

1. Лобачева І. Ф.. Аналіз факторів, що впливають на прибуток підприємства / І. Ф. Лобачева, К. А. Коцюбинська, Ю. В. Василенко // Електроний ресурс http://www.rusnauka.com/11_EISN_2011/Economics/10_85046.doc.htm
2. Іщенко Н.А. Факторний аналіз формування прибутку підприємства // Наукові праці КНТУ. Економічні науки. - 2010. - вип. 17. - // Електроний ресурс http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_17_ekon/stat_17/33.pdf
3. Матвієнко О.В. Дослідження методики максимізації прибутку підприємств малого та середнього бізнесу // Економіка України. – 2007. -№10. – с.41-45